

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Petra Šebka a Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. v právní věci žalobce: **A. H.**, bytem Z. nám. 2273, P., zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17.12.2015, č.j. JMK 160443/2015, sp. zn. S - JMK 147435/2015/ODOS/Ša,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17.12.2015, č.j. JMK 160443/2015, sp. zn. S - JMK 147435/2015/ODOS/Ša, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 31.8.2015, č.j. ODSČ-60300/14-18, sp. zn. ODSČ-60300/14-KUP/VSPR.

I. Podstata věci

Magistrát města Brna, jako prvostupňový správní orgán, rozhodl o správním deliktu žalobce podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), (dále jen „zákon o silničním provozu“). Žalovaný rozhodnutí prvostupňového správního orgánu potvrdil a odvolání podané žalobcem proti prvostupňovému rozhodnutí zamítl.

II. Shrnutí argumentace žalobce

Žalobce namítá, že prvostupňový správní orgán neučinil všechny dostupné kroky ke zjištění pachatele přestupku, přestože žalobce poskytl prvostupňovému správnímu orgánu řádnou součinnost. Podle žalobce nebylo podstatné, zda jím označený řidič přebírá písemnosti. Odložení věci dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „přestupkový zákon“), tak bylo podle žalobce předčasné. Jestliže prvostupňový správní orgán dovodil nemožnost doručovat žalobcem označené osobě z úřední činnosti, pak měl podle žalobce prvostupňový správní orgán uvést konkrétně, z jaké činnosti mu je taková skutečnost známa. Žalobce dále namítá, že byl zkrácen na svých právech také tím, že před vydáním prvostupňového rozhodnutí nebylo nařízeno ústní jednání. Prvostupňový správní orgán pochybil podle žalobce i tím, že neprovedl dokazování za osobní účasti žalobce. Žalobce namítá, že prvostupňový správní orgán neprovedl důkaz svědeckou výpovědí (žalobcem označený řidič – P. K.). Svědecká výpověď podle žalobce mohla prokázat, že řidič vozidla porušil pravidla silničního provozu z důvodu okolnosti vylučující protiprávnost takového jednání; prvostupňový správní orgán tak dostatečně nezjistil skutkový stav věci. Žalovaný dále namítá, že prvostupňový správní orgán nijak neprokázal, že by řidič vozidla skutečně parkoval v pěší zóně mimo vyznačené parkoviště; fotografie žurnalizované ve spisu jsou nekvalitní. Odpovědnost za správní delikt je podle žalobce již promlčena.

Žalobce tedy z uvedených důvodů navrhuje napadené rozhodnutí i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí zrušit pro nezákonnost. Na tomto procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Shrnutí procesního stanoviska žalovaného

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí; žaloba je podle žalovaného nedůvodná. Žalovaný ve vyjádření k žalobě dále odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí; ve vztahu k otázce okamžiku zániku odpovědnosti za správní delikt odkázal žalovaný na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27.4.2016, č.j. 52 A 100/2015-63.

Žalovaný tedy navrhuje, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta, a na tomto procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

IV. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno v mezích uplatněných žalobních bodů podle § 75 odst. 2 s.ř.s. Zdejší soud rozhodoval bez jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s.

Zdejší soud musel k žalobní argumentaci nejprve posoudit, zda odpovědnost žalobce za správní delikt zanikla plynutím času již před pravomocným skončením správního řízení, jak tvrdí žalobce. To by ostatně zdejší soud byl povinen zkoumat i z úřední povinnosti. V případě, že by soud dospěl k závěru o zániku odpovědnosti žalobce za správní delikt, bylo by již neúčelné posuzovat další v žalobě uplatněné námitky.

Přestože je zákonodárcem zvolená objektivní odpovědnost provozovatele vozidla s možností liberace v tuzemském právním řádu (u fyzické osoby) neobvyklá, není nepřípustná či protiústavní. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se provozovatel vozidla dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Z napadeného rozhodnutí soudu plyne, že ke spáchání správního deliktu mělo dojít dne 18.10.2013. Novela zákona o silničním provozu (zákon č. 230/2014 Sb.), kterou byla délka prekluzivní lhůty (§ 125e odst. 5) u správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu teprve výslovně upravena, nabyla účinnosti až dne 7.11.2014, tj. až po spáchání správního deliktu. Nově odpovědnost fyzické osoby – provozovatele vozidla za správní delikt dle § 125f zákona o silničním provozu zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán (§ 125e odst. 3 a odst. 5 zákona o silničním provozu). Z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 24.5.2017, č.j. 3 As 114/2016-46, či ze dne 28.6.2017, č.j. 6 As 310/2016-54, plyne, že novelizace zákona o silničním provozu dopadá také na správní delikty provozovatele vozidla, které byly spáchány do jednoho roku před účinností novely zákona o silničním provozu (7.11.2014).

Napadené rozhodnutí bylo vypraveno dne 18.12.2015 a téhož dne nabylo právní moci. Je tak zřejmé, že ve věci bylo rozhodnuto do 4 let ode dne, kdy byl správní delikt spáchán. Správní řízení bylo zahájeno dne 27.8.2014, kdy byl žalobci (jeho zmocněnci) doručen příkaz ze dne 27.8.2014, č.j. ODSČ-60300/14-12. Podmínka zahájení řízení do 2 let ode dne, kdy se prvostupňový správní orgán o spáchání správního deliktu dozvěděl, byla tedy také splněna, neboť postoupení spisového materiálu od Městské policie Brno prvostupňovému správnímu orgánu proběhlo v únoru roku 2014. Odpovědnost žalobce za správní delikt tedy nezanikla.

Zdejší soud nepřehlédl, že dne 1.7.2017 nabyl účinnosti zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „nový přestupkový zákon“). Podle § 112 odst. 2 nového přestupkového zákona se ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Nový přestupkový zákon tedy na posouzení zániku odpovědnosti žalobce za správní delikt v nyní posuzované věci nic nemění. Řízení o správním deliktu má trestní charakter, a proto je nutné zohledňovat základní zásady trestního práva. Stěžejní trestní zásadou je pravidlo, že odpovědnost za trestný čin se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání trestného činu; pozdější právní úpravy lze použít pouze tehdy, je-li to pro pachatele příznivější. Tuto zásadu převzal také nový přestupkový zákon v § 2 odst. 1. Zdejší soud proto musel posoudit, zda v souvislosti s „kodifikací“ procesního přestupkového práva, kam lze nově zařadit také institut správního deliktu (nově přestupku) provozovatele vozidla, nenabyla účinnosti právní úprava pro žalobce příznivější. Byť novelizací § 125f zákona o silničním provozu zákonem č. 183/2017 Sb. došlo ke změně terminologie, podle přesvědčení zdejšího soudu ke změně zákona ve prospěch žalobce nedošlo. Zdejší soud tedy v nyní posuzované věci vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného postupem podle § 75 odst. 1 s.ř.s (při zohlednění trestního charakteru věci).

Ve vztahu k žalobcem tvrzenému nesplnění podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla (žalobce) je zdejšímu soudu z jeho úřední činnosti i z rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu známo, že zmocněnec žalobce ve správním řízení využívá účelových procesních obstrukcí (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3.5.2017, č.j. 3 As 61/2016-44, či ze dne 16.6.2016, č.j. 6 As 73/2016-40). Jedním z typových postupů zmocněnce žalobce je, že jako řidiče označí osobu, které nelze v průběhu správního řízení doručovat písemnosti jinak než fikcí např. proto, že již několik let nemá pobytové oprávnění v České republice (věc vedená před zdejším soudem pod sp. zn. 62 A 20/2016). Žalobce vyjma obecného tvrzení o osobě řidiče prostřednictvím zmocněnce neuvedl nic dalšího ani nepředložil žádný důkaz, který by jeho tvrzení prokazoval. Z prvostupňového rozhodnutí je zřejmé, že prvostupňový správní orgán nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, neboť žalobcem označené osobě nelze doručovat a zmocněnec žalobce tuto osobu jako řidiče označuje v obdobných věcech opakovaně. Je pravdou, že v prvostupňovém rozhodnutí není uvedeno konkrétní správní řízení, ze kterého prvostupňový správní orgán své poznatky čerpal. O jaké správní řízení jde, je však dostatečně patrné z kopií doručenek žurnalizovaných ve správním spisu na č.l. 8 a 9. Právě z doručenek žurnalizovaných ve správním spisu je evidentní, že i v nyní posuzované věci zmocněnec žalobce označil za řidiče osobu (P. K.), které nelze doručovat jinak než fikcí či prostřednictvím opatrovníka. Podle zdejšího soudu prvostupňový správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Za této situace postupoval prvostupňový správní orgán správně, jestliže v souladu s § 66 odst. 3 písm. g) přestupkového zákona věc odložil.

Soud přitom neshledal, že by měl správní orgán zahájit se žalobcem řízení o přestupku podle § 125c odst. 2 zákona o silničním provozu, neboť nebylo prokázáno, že by žalobce svěřil samostatné řízení vozidla osobě, o které nezná údaje potřebné k určení její totožnosti.

Stejně tak podle přesvědčení zdejšího soudu prvostupňový správní orgán nepochybil, jestliže nepřistoupil k důkazu svědeckou výpovědí žalobcem označené osoby. Žalobce totiž vůbec neuvedl, jaké skutečnosti mají být svědeckou výpovědí Petra Kocourka prokázány. Za takové situace je vypořádání důkazního návrhu „jednou větou“ zcela dostatečné a nelze se žalobcem souhlasit, že jej správní orgán „odbyl“.

Namítá-li žalobce zásah do práv na spravedlivý proces z důvodu vydání napadeného rozhodnutí bez nařízení ústního jednání, ani v tom mu zdejší soud nedává zapravdu. Podle § 49 odst. 1 správního řádu nařídí správní orgán ústní jednání v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. Ze zákona o silničním provozu nevyplývá, že by muselo být v rámci řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nařízeno ústní jednání (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.3.2016, č.j. 1 As 166/2015-29). Ve vztahu k čl. 6 Úmluvy o ochraně práv a základních svobod pak Evropský soud pro lidská práva kupříkladu v rozhodnutí ze dne 17.5.2011 ve věci Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, uvedl, že zásahem do práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 6 Úmluvy není absence ústního projednání dopravního přestupku, jestliže správní spis obsahuje dostatečné podklady a obviněný měl možnost zpochybňovat spáchání přestupku v písemném vyjádření před správními orgány i soudy. Ze správního spisu nejsou patrné okolnosti – vyjma obecných tvrzení žalobce - které by svědčily pro nutnost nařídit ústní jednání. Žalovaný tedy nepochybil, jestliže nenařídil ústní jednání ve věci.

Soud žalobci nepřisvědčil ani pokud šlo o namítané pochybení při dokazování. Podle § 51 odst. 2 správního řádu musí být účastník řízení včas vyrozuměn o provádění důkazů mimo ústní jednání, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Smyslem § 51 odst. 2 správního řádu je, aby měl účastník správního řízení možnost vyjádřit se k prováděnému důkazu a aby byl schopen bezprostředně vnímat všechny okolnosti související s prováděným důkazem. Při provádění důkazu listinou se přitom „pouze“ přečte nebo sdělí její obsah (§ 53 odst. 6 správního řádu). Z povahy věci tedy důkaz listinou nepřináší účastníkovi řízení přidanou hodnotu oproti kupříkladu důkazu výsledkem svědka, v rámci kterého může účastník všemi vjemy vnímat provádění důkazu (celková důvěryhodnost svědka, pohotovost svědka při formulaci odpovědi apod.). Z napadeného i jemu předcházejícího prvostupňového rozhodnutí zdejšímu soudu plyne, že podklady rozhodnutí sestávaly pouze z listin. Za situace, kdy tyto listiny byly řádně žurnalizovány ve správním spisu a žalobce měl možnost se s těmito listinami seznámit při nahlížení do spisu ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu, jak plyne z „Výzvy účastníkovi řízení k seznámení a vyjádření se k podkladům rozhodnutí“ ze dne 5.6.2015, č.j. ODSČ-60300/14-16, pak nebylo nijak zasaženo do subjektivních práv žalobce.

Namítá-li žalobce, že prvostupňový správní orgán nedostatečně zjistil skutkový stav, pak ani v tom mu zdejší soud nedává zapravdu. Správním spisem na č.l. 2, 3, 4 a 5 prochází fotografie vozidla s registrační značkou „X“. Z karty vozidla „X“ žurnalizované ve správním spisu soudu plyne, že ke dni spáchání správního deliktu byl žalobce vlastníkem a provozovatelem tohoto vozidla. Je pravdou, že na fotografiích není zachycena dopravní značka, která by vymezovala pěší zónu. Tu je podle přesvědčení zdejšího soudu nutné přihlédnout k tomu, že pěší zóna v „užším“ centru Brna - kam patří i náměstí Svobody - je natolik rozsáhlá, že nelze na jedné fotografii zachytit dopravní značku vymezující pěší zónu a zároveň vozidlo žalobce na náměstí Svobody. Existenci pěší zóny na náměstí Svobody považuje zdejší soud, jehož sídlo je téměř na samé hranici této pěší zóny, za notorietu. To, že vozidlo žalobce parkovalo na náměstí Svobody, je dostatečně patrné z fotografie žurnalizované na č.l. 2 (obchodní dům Rozkvět) či z fotografie žurnalizované na č.l. 4 („brněnský orloj“). Z fotografie procházející správním spisem na č.l. 3 je pak zřejmé, že na palubní desce vozidla či za čelním sklem nebylo umístěno povolení ke vjezdu do pěší zóny. Žalobce nadto ani netvrdil, že by do pěší zóny vjel jako dopravní obsluha či zásobování. Žaloba je tak i v této části nedůvodná.

Zdejší soud tak má za to, že žalovaný aplikoval správný právní předpis, v jeho mezích správnou právní normu, přitom pochybení, jež by mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, se nedopustil ani při její aplikaci na zjištěný skutkový stav. Zdejší soud tak neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

V. Náklady řízení

O nákladech řízení účastníků bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšnému – žalovanému. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, proto mu náhrada nákladů řízení nebyla soudem přiznána.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž

směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 3. ledna 2018

Za správnost vyhotovení:
R. L.

David Raus, v.r.
předseda senátu